सियारी गाउँपालिका

स्थानीय राजपत्र

खण्ड : ३ संख्या : ३ मिति : २०७६/३/१०

भाग–१
सियारी गाउँ कार्यपालिका

सियारी गाउँपालिका प्रहरीको गठन, सञ्चालन र व्यवस्थापन गर्ने सम्वन्धी विधेयक २०७६

सियारी गाउँपालिका भरि सार्वजनिक सम्पतीको संरक्षण लगायत समुदायमा स्थानीय कानूनको परिपालना गराई सुव्यवस्था कायम राख्न गाउँपालिकाको आफ्नै नगर प्रहरी संगठन स्थापना र संचालन गर्न बान्छननीय भएकोले नेपालको संबिधान अनुसुची ८ (१) र धारा २२६ (१) द्वारा प्रदत्त अधिकारको प्रयोग गरि सियारी गाउँसभाले सियारी गाउँपालिका नगर प्रहरीको गठन, सञ्चालन तथा ब्यवस्थापन गर्न यो ऐन जारी गरिएको छ ।

परिच्छेद-१
संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ

१. संक्षिप्त नाम, विस्तार र प्रारम्भ :

(१) यस ऐनको नाम “सियारी गाउँपालिकाको नगर प्रहरी ऐन २०७६” भन्ने रहेको छ ।

(२) यो ऐन सियारी गाउँपालिका भरमा लागू हुनेछ ।

(३) यो ऐन स्थानीय राजपत्रमा प्रकाशन भए देखि लागु हुनेछ ।

२. परिभाषा : विषय र प्रसङ्गले अर्को आर्थ नलागेमा यस ऐनमा

(क) “ऐन” भन्नाले सियारी गाउँपालिकाको नगर प्रहरी ऐन २०७६ लाई सम्झनु पर्दछ ।

(ख) “गाउँपालिका” भन्नाले सियारी गाउँपालिकालाई सम्झनु पर्दछ ।

(ग) “अध्यक्ष” भन्नाले गाउँपालिकाका अध्यक्षलाई सम्झनु पर्दछ ।

(घ) “प्रमुख प्रशासकीय अकितृ” भन्नाले सियारी गाउँपालिका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई सम्झनु पर्दछ ।

(ङ) “नगर प्रहरी” भन्नाले यस ऐन अन्तर्गत सियारी गाउँपालिकामा नियुक्त प्रहरी कर्मचारीलाई सम्झनुपर्छ ।

(च) “नगर प्रहरी प्रमुख” भन्नाले जुनियर ड्यूटी अफिसरलाई सम्झनुपर्छ ।

परिच्छेद - २
नगर प्रहरी सेवाको गठन, रेखदेख र नियन्त्रण

३. नगर प्रहरीको गठन :

(१) यस ऐन वमोजिम गाउँपालिकामा एक नगर प्रहरीको गठन गरिनेछ ।

(२) उपदफा (१) को प्रयोजनको लागि प्रहरीको गठन र त्यसमा रहने संख्याको पद निर्धारण गाउँकार्यपालिकाले समय समयमा तोके बमोजिम हुनेछ ।

४. नगर प्रहरी सेवाको रेखदेख र नियन्त्रणः

(१) गाउँपालिकामा गठन हुने प्रहरी सेवामा रेखदेख र नियन्त्रण यसै ऐन र प्रचलित कानुन बमोजिम प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले गर्नेछ ।

परिच्छेद - ३
नगर प्रहरी कर्मचारीको कर्तव्य र अधिकार

५. नगर प्रहरी कर्मचारीको कर्तव्य :

(१) नगर प्रहरी कर्मचारीको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिमको हुनेछ :-

(क) गाउँपालिकाको नीति, कानुन, मापदण्ड तथा निर्णय कार्यान्वयन,

(ख) गाउँपालिकाको चल अचल सम्पतिको सुरक्षा र संरक्षण,

(ग) स्थानीयस्तरमा हुने सभा, समारोह, परम्परा तथा जात्रा चाडपर्वको सुरक्षा व्यवस्थापन,

(घ) स्थानीय बजार तथा पार्किंग स्थलको रेखदेख र व्यवस्थापन,

(ङ) गाउँपालिका सरसफाइ सम्बन्धी मापदण्डको कार्यान्वयन,

(च) न्यायिक समितिले गरेको मिलापत्र तथा निर्णयको कार्यन्वयन,

(छ) सार्वजनिक, ऐलानी र पर्ती जग्गा, सार्वजनिक भवन, सम्पदा तथा भौतिक पूर्वाधारको सुरक्षा,

(ज) विपद व्यवस्थापन सम्बन्धि खोजि, उद्धार, राहत तथा पुनस्थापना,

(झ) स्थानीय प्राकृतिक स्रोत र अचल सम्पत्तिको संरक्षण चोरी निकासी नियन्त्रण,

(ञ) छाडा पशु चौपायाको नियन्त्रण,

(ट) अनधिकृत निर्माण तथा सार्वजनिक सम्पति अतिक्रमण रोकथाम तथा नियन्त्रण,

(ठ) कार्यालयले तोकेको अन्य कार्य,

परिच्छेद - ४
तह सृजना र पदपूर्ति

६. नगर प्रहरीको दरवन्दी सृजना : (१) गाउँपालिकामा रहने नगर प्रहरी कर्मचारीको दरवन्दी सृजना र खारेजी सम्बन्धी कार्य गाउँ कार्यपालिकाले गर्नेछ ।

(२) नगर प्रहरीको दरवन्दी सृजना गर्दा त्यस्तो दरवन्दीमा रहने पदले गर्ने कार्य विवरण, अल्पकालिन तथा दीर्घकालिन रुपमा पर्ने वित्तीय दायित्यको विश्लेषण गर्नुपर्नेछ ।

७. नगर प्रहरीमा रहने पदहरु : (१) नगर प्रहरीमा देहा बमोजिमका पदहरु रहनेछन् ।

(क) नगर प्रहरी सहायक निरिक्षक (सहायक स्तर पाँचौ)

(ख) नगर प्रहरी हवल्दार (सहायक स्तर चौथो)

(ग) नगर प्रहरी जवान (सहायक स्तर तेस्रो)

८. पदपुर्ति समितिको गठन :

(१) गाउँ कार्यपालिकाको वैठकले नगर प्रहरी पदपूर्ती समितिको गठन गर्न सक्नेछ । तर गाउँपालिका स्थानीय सेवा ऐनमा रहेको पदपूर्ती समिति कृयाशिल भएमा सोही समितिले नै नगर प्रहरी पदपूर्ती समितिको कार्य गर्न सक्नेछ ।

९. करार सेवामा नियूक्ति गर्नु पर्ने :

(१) यस ऐन जुनसुकै कुरा उल्लेख गरेमा पनि हाललाई नगर प्रहरीको कुनै पदपूर्तिको लागि रिक्त पदमा तोकिए वमोजिमका तहमा काम गर्नेगरी करारमा नियुक्ति गर्नु पर्नेछ ।

१०. नगर प्रहरीको आवश्यक योग्यता :

(१) नगर प्रहरीको योग्यता सम्बन्धी व्यवस्था देहाय बमोजिम हुनेछ ।

(क) नगर प्रहरी सहायक निरिक्षकः यस पदको लागि कुनै विषयमा प्रमाणपत्र तह वा बाह्र कक्षा उर्तिण गरी सो विषयमा तालिम प्राप्त गरी ४० वर्ष उमेर ननाघेको ।

(ख) नगर प्रहरी सहायक चौथो तह (हवल्दार) का लागिः कुनै विषयमा माध्यामिक शिक्षा उत्तिर्ण गरी ४० वर्ष ननाघेको ।

(ग) नगर प्रहरी जवानका लागी आधारभुत शिक्षा वा सो सरह उर्तीण गरी १८ वर्ष उमेर पुरा भई ४० वर्ष ननाघेको ।

(२) उपदफा (१) को प्रकरण नं. क, ख र ग बमोजिमका पदमा नियुक्त गर्दा नेपाल प्रहरी एवं नेपाली सेनाबाट निवृत्त भएका वा उपदान सेवा लिई राजिनामा गरेका व्यक्तिहरुलाई पहिलो प्राथमिकता दिईने छ ।

(३) दफा ७ को उपदफा १ (क, ख र ग) बमोजिमका नगर प्रहरीको नियुक्ति गर्दा पदपुर्ति समितिको सिफारिसमा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले नियुक्त दिनेछन ।

११. विज्ञापन सम्बन्धी व्यवस्थाः कम्तीमा १ महिनाको सूचना प्रकाशन गरी आवेदन माग गरिनेछ ।

परिच्छेद - ५
सजाय र पुनरावेदन

१२. सजायः

उचित र पर्याप्त कारण भएमा नगर प्रहरी कर्मचारीलाई देहायको सजाय गर्न सकिनेछ ।

क. नलसहत दिने ।

ख. तलब बृद्धि रोक्का गने ।

ग. तल्लो तहमा घटुवा गर्ने

घ. लापरवाही गरी गाउँपालिकलाई नोक्सानी भएको सम्पूर्ण वा आंशिक रुपमा तलव भत्ताबाट कट्टी गरी असुल गरिने,

ङ. भविष्यामा स्थानीय अयोग्य नठहरिने गरी नोकरीबाट बरखास्त गर्ने ।

च. भविष्यामा स्थानीय अयोग्य ठहरिने गरी नोकरीबाट बरखास्त गर्ने ।

१३. नसिहत दिनेः

(१) प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले दिएको आदेशको अवज्ञा गर्ने वा तोकिए बमोजिमको आफ्नो काम कर्तव्य पूरा नगर्ने नगर प्रहरी कर्मचारीलाई नसिहत दिईनेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम १ वर्षमा ३ पटक भन्दा वढी नसिहत पाएका नगर प्रहरी कर्मचारीलाई प्रकृया पुरा गरी पूरा गरी सेवाबाट हटाईने छ ।

१४. तलब वा वढुवा रोक्नेः नगर प्रहरी कर्मचारीको काम सन्तोषजन नभएमा सजाय गर्ने अधिकारीको निजको तलब वा पदोन्नती रोक्का गर्न सक्नेछ ।

१५. तह र तलब घटाउनेः (१) कुनै नगर प्रहरी कर्मचारीले देहाय बमोजिमको कसूर गरेमा निजलाई १ तह घटुवा गरी सोही घटुवा भएको तहको तलब भत्ता उपलब्ध गराईनेछ ।

क. सन्तोषजन काम नगरेमा

ख. अनुशासनहिनता गरेमा

ग. आचरण सम्बनि ऐन उल्लंघन गरेमा

घ. गाउँपालिकाले दिएको आदेश निर्देश नमानेमा वा कार्यान्वयन नगरेमा,

ङ. मनासिव कारण विना विदा स्वीकृत नगराई विदा बसेमा

च. तोकिए बमोजिमको जिम्मेवारीमा लापरर्वाही गरेमा वा पुरा नगरेमा

१६. सेवाबाट हटाउने वा बर्खास्त गर्नेः

(१) नगर प्रहरी कर्मचारीलाई देहाय बमोजिमको कसुर गरेमा सेवाबाट हटाउन वा बर्खास्त गर्न सक्नेछ ।

(क) अयोग्यताको कारण आफ्नो पदीय जिम्मेवारी पुरा गर्न नसकेमा,

(ख) राजनीतिमा भाग लिएमा

(ग) बारम्बार अनुशासनहीन काम गरेमा,

(घ) नैतिक पतन देखिने फौजदारी अभियोगमा अदालतबाट प्रमाणित भएमा

(ङ) कार्यालय समयमा मादक पदार्थ सेवन गरी हिडेमा

(च) प्रचलित कानुन बमोजिम भ्रष्ट्राचाराजन्य कसुर गरेमा

(छ) पदीय जिम्मेवारी अनुसुरको आचरण नगरेमा

(च) आचरण सम्बन्धी नियमहरु पटक पटक उल्लंघन गरेमा

१७. सजाय सम्बन्धी कार्यविधिः (१) प्रहरी कर्मचारीलाई सजाय गर्ने र गराउन आदेश दिने अधिकार प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई हुनेछ ।

(२) नगर प्रहरी कर्मचारीलाई सजायको आदेश दिनु अघि कारवाही गर्न थालिएको विषयमा र सजाय स्पष्ट खुलाई सफाई पेश गर्ने मौका दिनु पर्नेछ। त्यस्तो सफाई पेश गर्न आदेश दिँदा गराईएका आरोप स्पष्ट रुपले किटिएको हुनु पर्दछ। त्यस्तो प्रहरी कर्मचारीलाइ सजाय गर्ने अधिकारीले तोकिएको म्याद भित्र आफ्नो सफाई र प्रस्तावित सजायको लिखित रुपमा स्पष्टीकरण पेश गर्नु पर्दछ।

तर भागी पत्ता नलागेको वा सम्पर्क स्थापित गर्न असम्भव भएको नगर प्रहरी कर्मचारीको सम्बन्धमा यस ऐन बमोजिमको ऐनको रीत पुर्‍याउनु पर्नेछ।

१८. सजायको आदेश दिने : ....

परिच्छेदः ६
तलब भत्ता, सेवा सुविधा सम्बन्धी व्यवस्था

-गाउँ कार्यपालिकाले तोके बमोजिम हुनेछ।

परिच्छेदः ७
तालिम, पोशाक र दर्ज्यानी चिन्ह

-गाउँ कार्यपालिकाले तोके बमोजिम हुनेछ।

परिच्छेदः ८
विविध

-सेवा करार सम्बन्धमा

-ऐन संशोधन

-नियम तथा कार्यविधि बनाउने सम्बन्धमा

प्रमाणिकरण मिति : २०७६/०३/१०

आज्ञाले

मिन प्रसाद भट्टराई

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत